

European Securities and
Markets Authority

Riktlinjer

Riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID

Innehållsförteckning

I.	Tillämpningsområde	3
II.	Definitioner	3
III.	Syfte	4
IV.	Efterlevnad och rapporteringskrav	4
V.	Riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID	4
V.I	Ansvarsområden för funktionen för regelefterlevnad	5
V.II	Organisatoriska krav för funktionen för regelefterlevnad	9
V.III	De behöriga myndigheternas granskning av funktionen för regelefterlevnad	15

I. Tillämpningsområde

Vem?

1. Dessa riktlinjer gäller värdepappersföretag (enligt definitionen i artikel 4.1.1 i direktivet om marknader för finansiella instrument – MiFID), inklusive kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster, förvaltningsbolag för fondföretag ⁽¹⁾ och behöriga myndigheter.

Vad?

2. Dessa riktlinjer gäller tillhandahållandet av de investeringstjänster och investeringsverksamheter som anges i avsnitt A och de sidotjänster som anges i avsnitt B i bilaga I till MiFID.

När?

3. Riktlinjerna börjar gälla 60 kalenderdagar efter det datum för rapporteringskrav som anges i punkt 10.

II. Definitioner

4. Om inget annat anges har de begrepp som används i MiFID och dess genomförandedirektiv samma innebörd i dessa riktlinjer. Dessutom gäller följande definitioner:

Direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG och senare ändringar.

Genomförandedirektivet Kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

Funktion för regelefterlevnad Den funktion inom ett värdepappersföretag som har ansvar för att identifiera, bedöma, råda, övervaka och rapportera om värdepappersföretagets efterlevnadsrisker.

Efterlevnadsrisk Risken för att ett värdepappersföretag underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt MiFID och respektive nationell lagstiftning samt tillämpliga normer som fastställts av Esma och behöriga myndigheter angående dessa bestämmelser.

5. Riktlinjerna utgör inga absoluta krav. Därför används ofta ordet ”bör”. Orden ”måste” eller ”ska” används dock i samband med MiFID-krav.

⁽¹⁾ Dessa riktlinjer gäller endast förvaltningsbolag för fondföretag om de tillhandahåller investeringstjänster avseende individuell portföljförvaltning eller investeringsrådgivning (i den mening som avses i artikel 6.3 a och 6.3 b i Ucits-direktivet).

III. Syfte

6. Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra tillämpningen av vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID för att garantera en gemensam, enhetlig och konsekvent tillämpning av artikel 13 i MiFID, artikel 6 i genomförandedirektivet samt relaterade bestämmelser.
7. Esma förväntar sig att riktlinjerna ska bidra till att tolkningen och tillsynsstrategierna för kraven för funktionen för regelefterlevnad i MiFID blir mer enhetliga genom att ett antal viktiga frågor särskilt betonas, vilket i sin tur gör att de befintliga normerna blir mer effektiva. Genom att se till att företagen följer de rättsliga kraven förväntar sig Esma att skyddet för investerarna ska stärkas i motsvarande grad.

IV. Efterlevnad och rapporteringskrav

Riktlinjernas status

8. I dokumentet anges riktlinjer som utfärdats enligt artikel 16 i förordningen om Esma⁽²⁾. Enligt artikel 16.3 i förordningen ska de behöriga myndigheterna och finansmarknadsaktörerna med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer.
9. Behöriga myndigheter som berörs av riktlinjerna bör följa dem genom att införliva dem i sin tillsynspraxis, även när särskilda riktlinjer i dokumentet i första hand riktas till finansmarknadsaktörer.

Rapporteringskrav

10. Behöriga myndigheter ska meddela Esma om de följer eller avser följa riktlinjerna, eller ange skälen till varför de inte avser följa dem. Myndigheterna måste meddela Esma detta senast två månader efter Esmas offentliggörande av översättningarna, på adressen **compliance.388@esma.europa.eu**. Om de behöriga myndigheterna inte svarar inom denna tidsgräns kommer Esma att anse att myndigheterna inte följer riktlinjerna. En mall för anmälan finns på Esmas webbplats.
11. Finansmarknadsaktörer måste inte ange om de följer riktlinjerna.

V. Riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID

12. Som en del av sitt ansvar för att värdepappersföretag uppfyller sina skyldigheter enligt MiFID måste företagsledningen försäkra sig om att funktionen för regelefterlevnad uppfyller de villkor som anges i artikel 6 i genomförandedirektivet.
13. Dessa riktlinjer bör läsas tillsammans med proportionalitetsprincipen enligt artikel 6.1 i genomförandedirektivet. Riktlinjerna gäller värdepappersföretag med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och komplexitet, och arten på och omfattningen av de investeringstjänster och den investeringsverksamhet som utförs inom ramen för deras verksamhet.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG.

V.I Ansvarsområden för funktionen för regelefterlevnad

Riskbedömning av värdepappersföretagens regelefterlevnad

Relevant lagstiftning: Artikel 6.1 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 1

14. Värdepappersföretag bör se till att funktionen för regelefterlevnad har en riskbaserad strategi så att funktionens resurser fördelas på ett effektivt sätt. Företagen bör göra en bedömning av riskerna för brister i företagets regelefterlevnad för att besluta om hur funktionens övervaknings- och rådgivningsverksamhet bör inriktas. Riskbedömningen bör utföras regelbundet för att se till att inriktningen för och omfattningen av övervaknings- och rådgivningsverksamheten vad gäller regelefterlevnad är meningsfull.

Kompletterande riktlinjer

15. Enligt MiFID ska värdepappersföretagen upprätta och tillämpa samt även upprätthålla lämpliga riktlinjer och rutiner för att upptäcka risker för att företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt MiFID. Som ett led i detta bör funktionen för regelefterlevnad fastställa en risknivå för värdepappersföretagets regelefterlevnad med hänsyn till de investeringstjänster och investeringsverksamheter, samt de sidotjänster och sidoverksamheter som värdepappersföretaget tillhandahåller samt vilka typer av finansiella instrument som handlas och distribueras.
16. I riskbedömningen av regelefterlevnaden bör värdepappersföretagen ta hänsyn till tillämpliga skyldigheter enligt MiFID, nationell genomförandelagstiftning samt de riktlinjer, förfaranden, system och kontroller som tillämpas angående företagets investeringstjänster och investeringsverksamhet. Resultaten av eventuell övervakningsverksamhet och relevanta resultat från interna eller externa revisioner bör också beaktas i bedömningen.
17. Värdepappersföretagen bör på grundval av riskbedömningen av regelefterlevnaden fastställa och införa mål och arbetsprogram för funktionen för regelefterlevnad. Identifierade risker bör ses över både regelbundet och vid särskilt behov för att se till att eventuella nya risker beaktas (exempelvis till följd av nya affärsområden eller andra förändringar i företagets organisation).

Övervakning av regelefterlevnadsfunktionens skyldigheter

Relevant lagstiftning: Artikel 6.2 a i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 2

18. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad inrättar ett övervakningsprogram som tar hänsyn till alla områden av företagets investeringstjänster och investeringsverksamheter samt eventuella sidotjänster och sidoverksamheter. Övervakningsprogrammet bör ha fastställda prioriteringar baserade på riskbedömningen av regelefterlevnaden så att eventuella efterlevnadsrisker noggrant övervakas.

Kompletterande riktlinjer

19. Syftet med övervakningsprogrammet är att utvärdera om värdepappersföretaget bedriver sin verksamhet i överensstämmelse med sina skyldigheter enligt MiFID och om företagets interna riktlinjer, organisation och kontrollåtgärder är effektiva och lämpliga.
20. Om ett värdepappersföretag ingår i en grupp har varje företag i gruppen ansvar för sina respektive funktioner för regelefterlevnad. Varje värdepappersföretag i gruppen bör därför se till att deras funktion för regelefterlevnad behåller ansvaret för att övervaka de egna efterlevnadsriskerna. Detta gäller även när ett företag lägger ut regelefterlevnadsfunktionen till ett annat företag i gruppen. Varje företags regelefterlevnadsfunktion bör emellertid ta hänsyn till gruppen – till exempel genom ett nära samarbete med personalen från de andra gruppfirmornas revisionsenheter, juridiska enheter och funktioner för regelefterlevnad.
21. Det riskbaserade förhållnings sättet till regelefterlevnad bör utgöra grunden för att fastställa vilka verktyg och metoder som funktionen för regelefterlevnad bör använda, samt för vilken omfattning och frekvensen som ska gälla för funktionens övervakningsverksamhet (regelbunden, punktvis och/eller kontinuerlig övervakning). Funktionen för regelefterlevnad bör dessutom se till att övervakningsverksamheten inte bara är skrivbordsbaserad, utan att den också omfattar kontroller av hur företagets riktlinjer och rutiner genomförs i praktiken, till exempel genom inspektioner på plats vid de operativa affärsenheterna. Funktionen bör också överväga omfattningen av de kontroller som ska utföras.
22. Lämpliga verktyg och metoder för funktionen för regelefterlevnad kan vara (men är inte begränsade till) följande:
 - a) Samlade riskmått (till exempel riskindikatorer).
 - b) Rapporter om frågor som företagsledningen bör uppmärksammas på. Dokumentation av väsentliga avvikelser mellan konkreta resultat och förväntningar (rapport om undantag eller situationer som behöver lösas (problemlogg)).
 - c) Målinriktad övervakning av handel, observation av rutiner samt skrivbordsanalyser och/eller intervjuer av relevant personal.
23. Övervakningsprogrammet bör spegla förändringar av värdepappersföretagets riskprofil, som till exempel kan inträffa till följd av viktiga händelser som företagsförvärv, ändringar i IT-system eller omorganiseringar. Programmet kan också utökas till att omfatta genomförandet av och effektiviteten hos eventuella åtgärder som företaget vidtar till följd av överträdelser av MiFID.
24. Funktionen för regelefterlevnad bör även ta hänsyn till följande aspekter i sin övervakningsverksamhet:
 - a) Affärsområdenas skyldighet att uppfylla lagstadgade krav.
 - b) Kontroller i första nivån av värdepappersföretagets affärsområden (dvs. kontroller utförda av operativa enheter till skillnad från kontroller på andra nivån utförda av regelefterlevnadsfunktionen).

- c) Granskningar utförda av riskhantering, interna kontrollfunktioner, interna revisionsfunktioner eller andra kontrollfunktioner inom området för investeringstjänster och investeringsverksamheter.
25. Granskningar utförda av andra kontrollfunktioner bör samordnas med regelefterlevnadsfunktionens övervakningsverksamhet, samtidigt som de olika funktionernas oberoende och respektive uppdrag respekteras.
26. Funktionen för regelefterlevnad bör även delta i övervakningen av klagomålshantering och bör betrakta klagomål som en relevant informationskälla inom ramen för funktionens allmänna övervakningsansvar. Detta innebär dock inte att funktionen har beslutsrätt när det gäller resultatet av klagomål. I detta avseende bör värdepappersföretagen ge regelefterlevnadsfunktionen tillgång till alla kundklagomål som inkommer till företaget.

Regelefterlevnadsfunktionens rapporteringsskyldigheter

Relevant lagstiftning: Artiklarna 6.3 b och 9 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 3

27. Värdepappersföretagen bör se till att företagsledningen får regelbundna skriftliga rapporter om regelefterlevnaden. Rapporterna bör innehålla en redogörelse för genomförandet och effektiviteten vad gäller den övergripande kontrollen av investeringstjänster och investeringsverksamhet samt en sammanfattning av identifierade risker och åtgärder som ska eller har vidtagits. Rapporterna ska utarbetas med lämpliga mellanrum, åtminstone årligen. Den person som utses att ansvara för funktionen för regelefterlevnad ska emellertid snabbt rapportera om särskilda händelser till företagsledningen.

Kompletterande riktlinjer

28. Den skriftliga regelefterlevnadsrapporten till företagsledningen bör omfatta alla affärsenheter som tillhandahåller investeringstjänster, investeringsverksamhet och sidotjänster. Om så inte är fallet bör skälen till detta tydligt anges.
29. De skriftliga rapporterna bör i förekommande fall innehålla följande:
- a) En beskrivning av genomförandet och effektiviteten vad gäller den övergripande kontrollen av företagets investeringstjänster och investeringsverksamhet.
 - b) En sammanfattning av de viktigaste resultaten av granskningen av riktlinjer och rutiner.
 - c) En sammanfattning av de inspektioner på plats eller skrivbordsanalyser som har utförts av funktionen för regelefterlevnad, inklusive en redogörelse för eventuella överträdelser och brister i värdepappersföretagets organisation och regelefterlevnad samt de åtgärder som har vidtagits för att korrigera överträdelser eller brister.
 - d) En redogörelse för eventuella risker som identifierats inom ramen för funktionens övervakningsverksamhet.

- e) Relevanta förändringar och utveckling av de lagstadgade kraven under den period som rapporten omfattar samt åtgärder som har eller ska vidtas för att garantera efterlevnad av de ändrade kraven (om företagsledningen inte fått information om detta tidigare via andra kanaler).
 - f) Andra relevanta problem avseende regelefterlevnad som har uppstått sedan den senaste rapporten.
 - g) Relevant korrespondens med behöriga myndigheter (om företagsledningen inte fått information om detta tidigare via andra kanaler).
30. Vid behov bör funktionen för regelefterlevnad i god tid rapportera om allvarliga problem med regelefterlevnad till företagsledningen, exempelvis om överträdelser av MiFID och respektive nationella krav. Rapporterna bör även innehålla råd om nödvändiga åtgärder.
31. Om värdepappersföretaget ingår i en företagsgrupp bör funktionen för regelefterlevnad även överväga om det är nödvändigt att rapportera till en eventuell gruppfunktion för regelefterlevnad.
32. Esma konstaterar att en del behöriga myndigheter kräver att värdepappersföretagen till dem ska lämna rapporter från om funktionen för regelefterlevnad, antingen regelbundet eller vid särskilda tillfällen. Den behöriga myndigheten i en av medlemsstaterna kräver också att företagsledningen ska lämna en kommenterad version av rapporten med förklaringar av regelefterlevnadsfunktionens slutsatser⁽³⁾. På så sätt får de behöriga myndigheterna en direkt inblick i värdepappersföretagets verksamhet vad gäller regelefterlevnad samt eventuella regelöverträdelser.

Regelefterlevnadsfunktionens rådgivande skyldigheter

Relevant lagstiftning: Artikel 6.2 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 4

33. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad fullgör sina rådgivande skyldigheter. Funktionen bör bland annat stödja personalutbildning, hjälpa personalen i det dagliga arbetet och delta i utarbetandet av nya riktlinjer och rutiner inom företaget.

Kompletterande riktlinjer

34. Värdepappersföretagen bör främja och stödja en ”regelefterlevnadskultur” inom företaget. Syftet med detta är inte bara att skapa ett allmänt samförstånd om hur regelefterlevnadsfrågor bör hanteras, utan också att göra personalen delaktig i frågor som rör förbättringar av investerarskyddet.
35. Det är viktigt att värdepappersföretagen försäkrar sig om att personalen utbildas ordentligt. Funktionen för regelefterlevnad bör stödja de affärsenheter som arbetar med investeringstjänster och investeringsverksamhet (dvs. all personal som är direkt eller indirekt involverad i

⁽³⁾Syftet med att beskriva de behöriga myndigheternas specifika praxis på detta område är att upplysa läsarna om att de behöriga myndigheternas metoder skiljer sig på detta område, utan att införa ytterligare krav på värdepappersföretagen eller de behöriga myndigheterna (och som i så fall skulle ha inneburit en skyldighet, enligt artikel 16.3 i förordningen om Esma, att följa eller förklara).

tillhandahållandet av dessa tjänster och verksamheter) i deras utbildningsaktiviteter. Utbildning och annat stöd bör inriktas särskilt på, men inte begränsat till, följande faktorer:

- a) Värdepappersföretagets interna riktlinjer och förfaranden samt organisationsstrukturen inom området för investeringstjänster och investeringsverksamhet.
 - b) MiFID, relevant nationell lagstiftning, tillämpliga normer och riktlinjer som fastställts av Esma och behöriga myndigheter och andra tillsynskrav och lagstadgade krav som kan vara relevanta samt eventuella ändringar av dessa.
36. Utbildningen bör ske med jämna mellanrum och vid särskilda behov. Omfattningen kan variera, till exempel hela personalen, särskilda affärsenheter eller enskilda personer.
 37. Utbildningen bör utvecklas kontinuerligt för att ta hänsyn till alla relevanta förändringar (exempelvis ny lagstiftning, normer eller riktlinjer som utfärdas av Esma och behöriga myndigheter samt förändringar i värdepappersföretagets affärsmodell).
 38. Funktionen för regelefterlevnad bör regelbundet utvärdera om den personal som arbetar med investeringstjänster och investeringsverksamhet är tillräckligt insatt i och korrekt tillämpar värdepappersföretagets riktlinjer och rutiner.
 39. Funktionens personal bör också ge stöd till personal vid andra operativa enheter i deras dagliga arbete och finnas till hands för att besvara frågor som uppstår under den dagliga verksamheten.
 40. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad deltar i utarbetandet av relevanta riktlinjer och rutiner inom företaget på området för investeringstjänster, investeringsverksamhet och sidotjänster. I detta sammanhang bör funktionen till exempel kunna ge sakkunskap och rådgivning om regelefterlevnadsfrågor till affärsenheterna i samband med strategiska beslut eller nya affärsmodeller eller om nya reklamstrategier inom området för investeringstjänster och investeringsverksamhet. Om funktionens råd inte följs bör den dokumentera och ange detta i sina regelefterlevnadsrapporter.
 41. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad är delaktig i alla större organisationsförändringar som görs inom området för investeringstjänster, investeringsverksamhet och sidotjänster. Detta omfattar även beslutsprocessen när nya verksamhetsgrenar eller finansiella produkter godkänns. I detta sammanhang bör funktionen ha rätt att delta i godkännandeförfarandet när det gäller finansiella instrument som ska tas med i distributionsprocessen. Företagsledningen bör därför uppmuntra affärsenheterna att rådfråga funktionen för regelefterlevnad i den dagliga verksamheten.
 42. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad är delaktig i all viktig korrespondens med de behöriga myndigheterna som inte rör rutinfrågor inom området för investeringstjänster och investeringsverksamhet.

V.II Organisatoriska krav för funktionen för regelefterlevnad

Funktionens effektivitet

Relevant lagstiftning: Artiklarna 6.3 a och 5.1 d i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 5

43. Värdepappersföretagen bör ta hänsyn till omfattningen och typerna av investeringstjänster, investeringsverksamheter och sidotjänster som tillhandahålls av företaget när det anslår personal och andra resurser till funktionen för regelefterlevnad. Företagen bör också se till att funktionens personal har de befogenheter som krävs för att kunna fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt och att den har tillgång till all relevant information om de investeringstjänster, investeringsverksamheter och sidotjänster som tillhandahålls.
44. Den person som utses att ansvara för funktionen för regelefterlevnad bör ha tillräckligt bred kunskap och erfarenhet och tillräcklig sakkunskap för att kunna ta ansvaret för hela funktionen och se till att den fungerar effektivt.

Kompletterande riktlinjer

45. Antalet anställda som krävs för de uppgifter som utförs av funktionen för regelefterlevnad beror i stor utsträckning på arten av de investeringstjänster, investeringsverksamheter, sidotjänster samt andra tjänster som tillhandahålls av värdepappersföretaget. Om den verksamhet som bedrivs av företagets affärsenheter utökas väsentligt bör företaget se till att funktionen för regelefterlevnad utökas i motsvarande grad så att den kan hantera eventuella förändringar av företagets efterlevnadsrisker. Företagsledningen bör regelbundet kontrollera att funktionen har tillräcklig personal för att kunna fullgöra sina uppgifter.
46. Förutom personalresurser bör tillräckliga IT-resurser anslås för funktionen.
47. Om värdepappersföretaget har en särskild budget för specifika funktioner eller enheter bör funktionen för regelefterlevnad ha en budget som överensstämmer med nivån på den efterlevnadsrisk som företaget är exponerat för. Den person som har ansvaret för funktionen för regelefterlevnad bör rådfrågas innan budgeten fastställs. Alla beslut om betydande nedskärningar av budgeten bör dokumenteras skriftligen och innehålla detaljerade förklaringar.
48. För att säkerställa att funktionen för regelefterlevnad har tillgång till all relevant information så att den kan fullgöra sina uppgifter så bör värdepappersföretagen tillhandahålla tillgång till alla relevanta databaser. För att funktionen ska ha en kontinuerlig överblick av de områden av värdepappersföretagets verksamhet som kan omfatta känslig eller relevant information bör den ansvariga personen ha tillgång till alla relevanta informationssystem inom företaget samt eventuella interna eller externa revisionsrapporter eller andra rapporter som skickas till företagsledningen eller, i tillämpliga fall, tillsynsfunktionen. Om det är relevant bör den ansvariga personen också delta i företagsledningens eller tillsynsfunktionens möten. Om en sådan begäran inte beviljas bör detta dokumenteras och förklaras skriftligen. Den ansvariga personen bör också ha en djupgående kunskap om företagets organisation, företagskultur och beslutsprocess för att kunna bestämma vilka möten som han eller hon bör delta i.
49. Företagsledningen bör stödja funktionens personal i deras arbete för att försäkra sig om att personalen har de befogenheter som krävs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter, vilket innefattar att de har tillräcklig sakkunskap och relevant personlig kompetens. De befogenheter som

tilldelas funktionens personal kan stärkas genom att de uttryckligen anges i företagets riktlinjer för regelefterlevnad.

50. Alla personer som arbetar i funktionen för regelefterlevnad bör åtminstone ha kunskap om MiFID och respektive nationell lagstiftning samt alla tillämpliga normer och riktlinjer som utfärdas av Esma och behöriga myndigheter på detta område, i den utsträckning de är relevanta för att personalen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Personalen bör genomgå regelbunden utbildning för att underhålla sina kunskaper. Den person som utses att ansvara för funktionen bör ha högre kompetens.
51. Den person som ansvarar för funktionen bör kunna belägga att han eller hon har tillräcklig yrkeserfarenhet för att bedöma de efterlevnadsrisker och intressekonflikter som är förbundna med värdepappersföretagets verksamheter. Den yrkeserfarenhet som krävs kan bland annat ha förvärvats i operativa funktioner, andra kontrollfunktioner eller tillsynsfunktioner.
52. Den ansvariga personen bör ha särskild kunskap om värdepappersföretagets olika affärsverksamheter. Vad som räknas som relevant erfarenhet kan variera eftersom företagens efterlevnadsrisker skiljer sig åt. Med avseende på artikel 5.1 d i genomförandedirektivet kan nyanställda ansvariga personer därför behöva ytterligare specialiserad kunskap om värdepappersföretagets specifika affärsmodell, även om han eller hon tidigare har varit ansvarig för funktionen för regelefterlevnad på ett annat värdepappersföretag.

Varaktighet för funktionen för regelefterlevnad

Relevant lagstiftning: Artikel 6.2 a i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 6

53. Enligt MiFID ska värdepappersföretag försäkra sig om att funktionen för regelefterlevnad fullgör sina uppgifter och skyldigheter på en permanent basis. Värdepappersföretagen bör därför införa lämpliga arrangemang för att se till att de ansvarsuppgifter som den ansvariga personen har fullgörs även när personen är frånvarande. Lämpliga arrangemang bör även införas för att se till att regelefterlevnadsfunktionens ansvarsuppgifter utförs kontinuerligt. Dessa arrangemang bör dokumenteras skriftligen.

Kompletterande riktlinjer

54. Värdepappersföretagen bör försäkra sig om att regelefterlevnadsfunktionens ansvarsuppgifter fullgörs på lämpligt sätt när den person som har ansvaret för funktionen är frånvarande, till exempel genom interna förfaranden och ersättare.
55. Ansvarsuppgifter, behörigheter samt befogenheter för funktionens personal bör fastställas i en "regelefterlevnadspolicy" eller andra allmänna riktlinjer eller interna regler som beaktar omfattningen och arten av värdepappersföretagets investeringstjänster och investeringsverksamhet. Detta bör omfatta information om regelefterlevnadsfunktionens övervakningsprogram och rapporteringsskyldigheter samt information om funktionens riskbaserade strategi för övervakningsverksamheten. Relevanta ändringar av tillämpliga normer bör snabbt införas genom att riktlinjerna/reglerna anpassas.
56. Funktionen för regelefterlevnad bör fullgöra sina uppgifter på en permanent basis och inte bara under särskilda omständigheter. För detta krävs ett schema för övervakningsverksamheten.

Övervakningen bör regelbundet täcka alla viktiga områden av företagets investeringstjänster och investeringsverksamhet med hänsyn till de efterlevnadsrisker som är förbundna med varje affärsområde. Funktionen bör kunna reagera snabbt på oförutsedda händelser och kunna ändra sina arbetsrutiner med kort varsel om det är nödvändigt.

Regelefterlevnadsfunktionens oberoende

Relevant lagstiftning: Artikel 6.3 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 7

57. Värdepappersföretagen bör se till att funktionen för regelefterlevnad har en position i organisationsstrukturen som gör att den person som har ansvaret för funktionen samt annan personal kan agera oberoende när de utför sina uppgifter. Företagsledningen eller, i tillämpliga fall, tillsynsfunktionen bör ha ansvaret för att utse den person som ska ansvara för funktionen.

Kompletterande riktlinjer

58. Företagsledningen ansvarar för att inrätta en lämplig organisation för regelefterlevnad och övervaka att organisationen är effektiv, men bör samtidigt se till att funktionen för regelefterlevnad kan fullgöra sina uppgifter oberoende av företagsledningen och andra enheter i värdepappersföretaget. Företaget bör särskilt försäkra sig om att dess organisation inte tillåter att andra affärsenheter kan utfärda instruktioner eller på annat sätt påverka funktionens personal och deras arbete.
59. Om företagsledningen avviker från viktiga rekommendationer eller bedömningar som utfärdats av funktionen för regelefterlevnad bör funktionens ansvariga dokumentera och redogöra för detta i regelefterlevnadsrapporterna.

Undantag

Relevant lagstiftning: Artikel 6.3 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 8

60. Om ett värdepappersföretag anser att det inte är proportionellt för företaget att efterleva de krav som anges i artikel 6.3(c) eller (d) i genomförandedirektivet bör det bedöma om regelefterlevnadsfunktionens effektivitet äventyras till följd av de föreslagna arrangemangen. Denna bedömning bör ses över med jämna mellanrum.

Kompletterande riktlinjer

61. Värdepappersföretagen bör besluta om lämpliga åtgärder, inklusive organisatoriska åtgärder och resurser, för att försäkra sig om regelefterlevnadsfunktionens effektivitet med tanke på de särskilda omständigheterna för företagets verksamhet. Företagen bör (bland annat) ta hänsyn till följande kriterier när den fattar sitt beslut:
 - a) Typer av investeringstjänster, investeringsverksamhet, sidotjänster och andra affärsverksamheter som tillhandahålls av företaget (inklusive verksamhet som inte är relaterad till investeringstjänster, investeringsverksamhet och sidotjänster).

- b) Sambandet mellan de investeringstjänster, investeringsverksamheter, sidotjänster och andra affärsverksamheter som tillhandahålls av företaget.
 - c) Omfattningen och volymen av de investeringstjänster, investeringsverksamheter och sidotjänster som utförs (enskilt och i förhållande till andra affärsverksamheter), balansomslutning och företagets intäkter från provisioner och avgifter och andra intäkter i anslutning till tillhandahållandet av investeringstjänster, investeringsverksamheter och sidotjänster.
 - d) Typer av finansiella instrument som erbjuds till kunderna.
 - e) Typer av kunder som värdepappersföretaget inriktar sig på (professionella kunder, icke-professionella kunder, jämbördiga motparter).
 - f) Totalt antal anställda.
 - g) Om värdepappersföretaget ingår i en företagsgrupp i den mening som avses i artikel 1 i rådets sjunde direktiv av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning (direktiv 83/349/EG).
 - h) Tjänster som tillhandahålls via ett kommersiellt nätverk, till exempel anknutna ombud eller filialer.
 - i) Gränsöverskridande verksamheter som tillhandahålls av värdepappersföretaget.
 - j) Organisation av IT-systemen samt hur avancerade de är.
62. Dessa kriterier kan även vara användbara för de behöriga myndigheterna när de ska fastställa vilka typer av värdepappersföretag som får utnyttja undantaget enligt artikel 6.3 i genomförandedirektivet.
63. Värdepappersföretagen kan till exempel omfattas av proportionalitetsundantaget om fullgörandet av nödvändiga regelefterlevnadsuppgifter inte kräver en heltidstjänst till följd av arten, omfattningen och komplexiteten hos företagets verksamhet samt arten och omfattningen av de investeringstjänster, investeringsverksamheter och sidotjänster som erbjuds.
64. Företagen måste alltid utse en person som ska ansvara för funktionen för regelefterlevnad, men för mindre värdepappersföretag med ett mycket snävt verksamhetsfält kan det vara oproportionerligt att utse en separat funktionsansvarig (dvs. en person som inte arbetar med andra uppgifter). Om värdepappersföretagen utnyttjar detta undantag är det viktigt att de försäkras sig om att eventuella intressekonflikter mellan de uppgifter som fullgörs av de berörda personerna minimeras i så stor utsträckning som möjligt.
65. Ett värdepappersföretag som inte uppfyller alla krav i artikel 6.3 i genomförandedirektivet enligt proportionalitetsprincipen får kombinera juristfunktionen med funktionen för regelefterlevnad. Större företag eller företag med mer komplex verksamhet bör dock generellt undvika detta om det finns risk för att regelefterlevnadsfunktionens oberoende kan undergrävas.
66. Om ett värdepappersföretag utnyttjar proportionalitetsundantaget bör skälen till detta dokumenteras så att den behöriga myndigheten har en möjlighet att utvärdera förhållandet.

Att kombinera funktionen för regelefterlevnad med andra interna kontrollfunktioner

Relevant lagstiftning: Artikel 6.3 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 9

67. Värdepappersföretagen bör generellt inte kombinera funktionen för regelefterlevnad med funktionen för internrevision. Att kombinera regelefterlevnadsfunktionen med andra kontrollfunktioner kan vara godtagbart om det inte äventyrar regelefterlevnadsfunktionens effektivitet och oberoende. Sådana kombinationer bör dokumenteras med motiveringar så att de behöriga myndigheterna kan bedöma om kombinationen av funktioner är lämplig i förhållande till omständigheterna.

Kompletterande riktlinjer

68. Regelefterlevnadsfunktionens personal bör generellt inte delta i de verksamheter som de övervakar. En kombination av regelefterlevnadsfunktionen med andra kontrollenheter på samma nivå (t.ex. förebyggande av penningtvätt) kan emellertid vara godtagbar om detta inte ger upphov till intressekonflikter eller äventyrar regelefterlevnadsfunktionens effektivitet.
69. Värdepappersföretagen bör generellt undvika att kombinera regelefterlevnadsfunktionen med den interna revisionsfunktionen. Detta kan undergräva regelefterlevnadsfunktionens oberoende eftersom den interna revisionsfunktionen har tillsynsansvar för regelefterlevnadsfunktionen. Av praktiska skäl (t.ex. beslutsfattande) och under vissa omständigheter (t.ex. företag som bara består av två personer) kan det vara lämpligare att låta en person ansvara för båda funktionerna. I sådana fall bör företagen rådfråga den behöriga tillsynsmyndigheten om lämpligheten av att kombinera funktioner. Om sådana kombinationer används måste företaget naturligtvis försäkra sig om att varje funktion fullgör sina ansvarsuppgifter på ett korrekt sätt (dvs. sunt, ärligt och professionellt).
70. Om personal från andra kontrollfunktioner även utför regelefterlevnadsuppgifter bör företagen väga in detta i beslut om personalresurser för regelefterlevnadsfunktionen.
71. Vare sig funktionen för regelefterlevnad kombineras med andra kontrollfunktioner eller ej, bör den samordna sitt arbete med de kontrollverksamheter på andra nivån som utförs av andra enheter.

Uppdrag till någon annan avseende funktionen för regelefterlevnad Relevant lagstiftning: Artiklarna 6 och 14 i genomförandedirektivet.

Allmän riktlinje 10

72. Om ett värdepappersföretag uppdrar till någon annan att utföra hela eller delar av funktionen för regelefterlevnad bör värdepappersföretaget försäkra sig om att alla tillämpliga krav för funktionen för regelefterlevnad är uppfyllda.

Kompletterande riktlinjer

73. Kraven enligt MiFID avseende uppdrag åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner av väsentlig betydelse gäller utan undantag för uppdrag avseende funktionen för regelefterlevnad.

74. De krav som gäller för regelefterlevnadsfunktionen är desamma oavsett om hela eller delar av verksamheten uppdras åt någon annan. läggs ut på entreprenad. Ansvaret för att uppfylla tillämpliga krav ligger hos företagsledningen.
75. Värdepappersföretagen bör utföra en företagsbesiktning innan de väljer uppdragstagare för att försäkra sig om att de kriterier som anges i artiklarna 6 och 14 i genomförandedirektivet är uppfyllda. Företagen bör vidare försäkra sig om att uppdragstagaren har nödvändiga befogenheter, resurser och kunskaper samt tillgång till all relevant information för att effektivt kunna utföra de uppgifter avseende regelefterlevnad som läggs ut till uppdragstagarene. Omfattningen av företagsbesiktningen beror på arten, omfattningen, komplexiteten och risken vad gäller de uppgifter och processer som läggs ut på entreprenad.
76. Om värdepappersföretagen lägger ut funktionen för regelefterlevnad, antingen delvis eller fullständigt, bör de också försäkra sig om att funktionen för regelefterlevnad fortsätter att vara permanent. Uppdragstagaren bör kunna utföra funktionen kontinuerligt, och inte bara under särskilda omständigheter.
77. Värdepappersföretagen bör kontrollera att uppdragstagaren fullgör sina uppgifter på lämpligt sätt, bland annat genom att övervaka kvaliteten på och omfattningen av de tjänster som tillhandahålls. Företagsledningen har ansvaret för den kontinuerliga tillsynen och övervakningen av den utlagda funktionen och bör ha tillräckliga resurser och sakkunskap för att kunna fullgöra detta ansvar. Företagsledningen kan utse en person som ansvarar för tillsynen och övervakningen av den utlagda funktionen för deras räkning.
78. Om regelefterlevnadsfunktionen läggs ut till en uppdragstagare inom en företagsgrupp innebär detta inte att ledningen för de enskilda värdepappersföretagen i gruppen har mindre ansvar. En centraliserad regelefterlevnadsfunktion för gruppen kan i vissa fall ge den person som är ansvarig för funktionen för regelefterlevnad bättre tillgång till information, vilket i sin tur gör att funktionen blir effektivare, särskilt om enheterna delar kontor.
79. Om ett värdepappersföretag beroende på arten, storleken och omfattningen av sin affärsverksamhet inte kan anställa personal för regelefterlevnadsfunktionen som är oberoende gentemot de tjänster som de övervakar kan det ofta vara ett lämpligt alternativ att anlita en uppdragstagare avseende funktionen för regelefterlevnad.

V.III De behöriga myndigheternas granskning av funktionen för regelefterlevnad

De behöriga myndigheternas granskning av funktionen för regelefterlevnad

Relevant lagstiftning: Artiklarna 7 och 17 i MiFID.

Allmän riktlinje 11

80. De behöriga myndigheterna bör granska hur värdepappersföretagen planerar att uppfylla, genomföra och upprätthålla kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID. Detta gäller såväl under tillståndprocessen som i det löpande och riskbaserade tillsynsarbetet.

Kompletterande riktlinjer

81. Enligt artikel 7 i MiFID får den behöriga myndigheten inte bevilja tillstånd till ett värdepappersföretag innan den har förväntat sig om att sökanden uppfyller samtliga krav i de bestämmelser som antagits enligt MiFID. Den behöriga myndigheten bör följaktligen bedöma huruvida värdepappersföretagets funktion för regelefterlevnad har tillräckliga resurser och är organiserad på lämpligt sätt och om lämpliga rapporteringskanaler har inrättats. Vid behov bör myndigheten kräva att lämpliga förändringar görs av regelefterlevnadsfunktionen som ett villkor för tillstånd.
82. Som ett led i den kontinuerliga tillsynen bör de behöriga myndigheterna dessutom med hjälp av en riskbaserad strategi utvärdera om de åtgärder som vidtagits av ett värdepappersföretag avseende funktionen för regelefterlevnad är lämpliga och om funktionen fullgör sina uppgifter på ett adekvat sätt. Värdepappersföretagen är ansvariga för att besluta om eventuella förändringar av funktionens resurser och organisation till följd av ändringar i företagets affärsmodell. De behöriga myndigheterna bör också – om och när så är lämpligt – som ett led i den kontinuerliga tillsynen och genom att följa en riskbaserad strategi utvärdera och övervaka om sådana förändringar är nödvändiga och om de har genomförts. Myndigheten bör ge företaget en rimlig tidsfrist för att göra sådana ändringar. De förändringar som genomförs av företaget är emellertid inte nödvändigtvis föremål för godkännande av de behöriga myndigheterna.
83. Vissa behöriga myndigheter licensierar eller godkänner nominerade regelefterlevnadsansvariga efter en utvärdering av personens kvalifikationer. Denna utvärdering kan omfatta en analys av kandidatens meritförteckning samt en intervju. Sådana licensieringsförfaranden kan bidra till att stärka regelefterlevnadsfunktionens ställning inom värdepappersföretaget och i förhållande till tredje parter.
84. I andra fall kan värdepappersföretagets ledning vara ensamt ansvarig för utvärderingen av regelefterlevnadsansvarigas kvalifikationer. Företagsledningen utvärderar den sökandes kvalifikationer innan personen utses. Företagets efterlevnad av detta krav bedöms sedan inom ramen för den allmänna översynen av företagets efterlevnad av relevanta krav i MiFID.
85. Vissa medlemsstater kräver att värdepappersföretag ska meddela de behöriga myndigheterna när de utser eller byter ut personer med ansvar för regelefterlevnaden. I vissa medlemsstater ska anmälan också åtföljas av en detaljerad förklaring av skälen till att en person byts ut. På så sätt får de behöriga myndigheterna insikt i eventuella spänningar mellan regelefterlevnadsansvariga och företagsledningen, vilket kan tyda på brister i funktionens oberoende.
86. Ovanstående metoder kan också vara användbara för andra behöriga myndigheter (4).

(4) Syftet med att beskriva de behöriga myndigheternas specifika praxis på detta område är att upplysa läsarna om att de behöriga myndigheternas metoder skiljer sig på detta område, utan att införa ytterligare krav på värdepappersföretagen eller de behöriga myndigheterna (och som i så fall skulle ha inneburit en skyldighet, enligt artikel 16.3 i förordningen om Esma, att följa eller förklara).